

bevis, vilde være en meget betydelig Fordel, da disse Forbrugsforeninger have saa Mange imod sig, navnlig blandt de Sandlende, og da de idelig maa høre, at de ikke betale Næringsafgift og løse Næringsbevis, saa forekommer det mig, at hvis den Omstændighed, at de udrede disse Afgifter, kunde noget tilbagerænge den onde Dmte, som de ere Gjenstand for, saa vilde denne Udgift ligeoverfor dette ikke have saa Meget at betyde. Jeg vil derfor ikke være med til at stemme for, at § 2 skal udgaa, men i Erkjendelse af hvor vanskeligt det er for saadanne Forbrugsforeninger at danne sig, vil jeg gjerne have, at de først skulle løse Næringsbevis, efterat det har viist sig, at de ikke alene sjældnig have kunnet danne sig, men at de ogsaa have en vis Livstræff. Der skal mange Omstændigheder forene sig, for at en Forbrugsforening i den Forstand, hvori jeg tager dette Ord, skal lykkes. Det er vanskeligt for Arbejderne at forene sig, og det vil sjældent lykkes, uden at en anset Mand udenfor Arbejdernes Kredts stiller sig i Spidsen derfor; selv om de kunne stiftes en Forening, vil den kun have Fremgang, naar der er en saadan opoffrende Mand i Kredsen, som vil tage sig af dem og hjælpe dem frem. Mange Steder viser det sig, at Foreninger, som ere begyndte, ikke have kunnet bestaa, men have maattet ophøre efter kort Tids Forløb. Vort Forflag gaar derfor ud paa, at Foreningerne først skulle løse Næringsbevis, efterat de have udøvet deres Virksomhed i eet Aar og derved have viist, at de kunne bestaa. Det er et Forflag, som ikke har stor Betydning, det erkjender jeg, men det viser en Indbetømmen mod Forbrugsforeninger, som jeg synes, vi skyldte dem. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale dette Endringsforflag.

Medens jeg har Ordet, vil jeg tillade mig at omtale et Par af de Endringsforflag, et andet Mindretal har stillet. Først være det mig imidlertid tilladt at omtale det Endringsforflag af Meltallet under Nr. 5 til § 7, der, saavidt jeg forstaa det, gaar ud paa at forbyde en Mand, der kjober et Parti Varer paa en Auktion, igen at afhænde disse ved Auktion. Det forekommer mig, at dette Endringsforflag gaar den frie Næring temmelig nær; thi hvad er det for Varer, der er Tale om? Det er strandede, havarerede Varer. Der strander f. Ex. et Skib ladet med Sæd; denne er vaad, og en Mand tror at kunne gjøre sig en Fordel ved at kjope dette Parti Sæd; der ligger maatte netop en lille Sagt paa Strandingstedet, og med denne kan han da føre sine Varer til sit Hjemsted og sælge dem der med nogen Avance. Dette vil det være umuligt for ham at gjøre, dersom han — hvis jeg forstaa Forflaget rigtig — ikke maa sælge dette Parti vaade Varer ved Auktion; thi saadanne Varer taale ikke at glemmes, men maa sælges strax. Jeg kan paa den anden Side ikke se, at dette Forbud skulde kunne have Noget at betyde for Kjøbstæderne.

Jeg vil derfor tillade mig at anbefale, at man stemmer mod dette Endringsforflag. — § 8 angaar Krammarkeber. Jeg tør vel næsten tro, at de heri indeholdte Forflag, da Lovforlaget jo er fremkommet paa Grund af en Indstilling fra den Kommission, der var nedsat til at overveie Kjøbstædernes Forhold, ere stillede for at komme Kjøbstæderne imøde; men jeg har stor Tvivl om, at det vil gavne Kjøbstæderne, at § 8 bliver til Lov. Maaſte vilde mangan en mindre Haandværker i Kjøbstaden beklage, om Krammarkeberne ophørte. Jeg kjender mangan En, som netop forbereder sig paa denne Dag, idet han forarbejder Varer, som han vil affætte paa denne Dag, da der kommer mange Folk til Byen i Anledning af Markedet, og som, hvis han ikke netop havde denne Dag til Afsetning af sine Varer, vilde mangle Arbeide og Indtægter til sig og sin Familie. Det forekommer mig derfor ikke at være rigtigt at forbyde ham Sigt. Og se vi hen til Haandværksfolkene paa Landet, vilde vi ligeledes finde, at disse mangan Gang paa Liden, hvor de ikke have bestilt Arbeide, forarbeide saadanne Gjenstande, som de kunne sælge paa Markedet, og som de maaſte ikke ellers kunne blive af med. Det forekommer mig, at det vilde være Synd at negte dem en saadan Leilighed til at affætte deres Varer, og jeg skal derfor stemme med Mindretallet for at lade § 8 udgaa. — Der er endnu et Endringsforflag, stillet af det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Griffen), i Stedet for det i Betænkningen stillede, som jeg kan tiltræde. Jeg erkjender og har selv Erfaring for, at Bevillingsmyndigheden kan gaa temmelig vidt, men paa den anden Side tror jeg, at det er urigtigt, om man vilde negte Ministeren at forny Bevillinger paa ethvert Sted, hvor der er saadanne. Der gives dog Forhold, der ere saadanne, at jeg tror, det vilde være en Feil, om man vilde negte en Næringsbevilling paa et saadant Sted, fordi det ligger Kjøbstaden for nært. Der er store Landsbyer, i hvilke der næsten kan være ligesaa mange Beboere som i den nærliggende mindre Kjøbstad, og som, dersom det var Ministeriet forbudt at forny en saadan Bevilling, maatte give Slip paa de Udsalg osv., de hidtil havde havt, og det forekommer mig dog, at det ikke vilde være saa ganske rigtigt, om det skulde være negtet saa store Landkommuner at have disse Nødvendighedsvarer til Salg i deres Midte.

Oyenbøll: Dengang nærværende Lovforflag var til første Behandling, udtalte jeg, at det ikke var mig saameget om at gjøre at søge at tilvende Kjøbstæderne nye Begunstigelser, selv om det maatte indrømmes, at de vare meget smaa og uskadelige, som jeg lagde Vægt paa, om der kunde gøres Noget for, at Næringsloven ikke blev omgaaet, og det er i Overensstemmelse med min Udtalelse i denne Retning, at jeg har stillet mine Endringsforflag. Der var under denne Sags første Behandling fuldstændig Enighed mellem den